

VOCABULARI FILOSÒFIC: IDENTITAT / IGUALTAT / DIFERÈNCIA

ETIMOLOGIA: «Identitat» (del llatí *'identitas'*: qualitat del que és el mateix) designa dues coses iguals en tots els punts, que són estrictament les mateixes. — «Igualtat» (del llatí *'aequalitas'*: 'del mateix nivell') designa coses que són les mateixes en certs punts. — «Diferència» (del llatí *'diferentia'*: 'diferència'), caracteritza coses de les quals no es pot dir que són idèntiques.

DISTINCIÓ LÈXICA: Aquests termes assenyalen una progressió en la manera de comparar diferents objectes. Si els objectes són exactament els mateixos es dirà que són idèntics (dos exemplars d'un mateix llibre i un mateix tiratge). Una cosa és idèntica a si mateixa i resumeix el principi d'identitat (A:A) i per això parlem d'identitat personal (cada persona és única i només idèntica a ella mateixa i no a cap altra).

Si els objectes comparats són idèntics només sobre determinats aspectes parlem d'igualtat (per exemple, tots els humans són iguals en drets, però no són idèntics). En canvi, quan parlem de diferència parlem del que separa dos individus.

DISTINCIÓ FILOSÒFICA: «Identitat», «igualtat» i «diferència» són termes que s'empren bàsicament en filosofia moral, en pensament polític i en teoria del coneixement. Nietzsche considerava que el concepte de «diferència» és el que permet mostrar l'originalitat i la dimensió creadora de cada cosa. Coneixem les coses quan podem apreciar les diferències entre elles. L'art seria (especialment quan se'n té una concepció romàntica) la forma més adient de copsar les diferències.

En l'àmbit moral i polític (i especialment en la teoria de la justícia) una igualtat absoluta podria ser fins i tot contraproductiu si no es tenen en compte les diferències entre els individus. El filòsof John Rawls va distingir entre el «principi d'igualtat» (que s'ha d'aplicar als drets fonamentals de tots els humans) i el «principi de diferència» (que s'ha d'aplicar si serveix per ajudar més els qui més o necessiten, els més desafavorits per les condicions socials i econòmiques).